

Efter sammanläggning av två fastigheter har förutsättningar för uttag av tilläggsavgift för tomtyta ansetts föreligga

Bakgrund:

TN och SN äger tillsammans fastigheten Piteå Sikfors 9:18 som är belägen inom verksamhetsområdet för Piteå Renhållning och Vatten Aktiebolags allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Sökandena yrkade förpliktande för bolaget att till dem betala 8 086 kr jämte ränta på beloppet enligt 5 § räntelagen från och med den 21 mars 2011 till dess betalning sker.

Bolaget bestred yrkandet.

Sökandena:

Fastigheterna Sikfors 9:18 och 9:19 förvärvades av samma ägare år 1942 och övertogs av dem år 2004. Efter en brand i bostadshuset, som stod på Sikfors 9:18, uppförde de ett nytt hus. På grund av risk för sättningar valde de dock att placera nybygget på Sikfors 9:19. I samband med nybyggnationen lades på inrådan av kommunens byggkontor fastigheterna samman till en enda registerfastighet, nämligen Sikfors 9:18. – Sedermera har bolaget sänt dem en räkning på tillkommande anläggningsavgift, med hänvisning till att fastigheten blivit större. Själva är de av motsatt uppfattning. De har fortfarande bara ett bostadshus på tomten med tillhörande va-ledningar. Det är Piteå kommun som gett dem rådet att slå ihop tomterna, dock utan att upplysa dem om att åtgärden skulle medföra några särskilda va-avgifter. De har betalat lantmäteriet för fastighetsregleringen.

Bolaget:

Genom fastighetsregleringen har fastigheten Sikfors 9:19 uppgått i Sikfors 9:18. Genom åtgärden har Sikfors 9:18 alltså utökats med 1 052 m². Tidigare var den 1 053 m² stor och den är nu på 2 105 m². Eftersom Sikfors 9:19 inte tidigare varit ansluten till va-anläggningen och anläggningsavgift inte sedan tidigare betalats för ytan, har tilläggsavgift debiterats för den tillkommande tomtytan med stöd av § 5, femte momentet, första stycket va-taxan. Eftersom det enbart är fråga om dricksvatten och spillvattenavlopp så har den ordinarie avgiften per m² tomtyta om 12 kr 50 öre reducerats med 20 % till 10 kr. Vidare reduceras enligt taxan avgiften ytterligare för tomter som är större än 1 200 m². Av den tillkommande tomtytan har därför enbart 147 m² belastats med avgiften 10 kr per m². För resterande ytor har i enlighet med taxan skett ytterligare reducering.

Va-nämnden yttrade:

Sökandena har inte ifrågasatt avgiftens beräkning i sig. De har inte heller ifrågasatt att fastigheten Sikfors 9:19 inte varit ansluten till va-anläggningen eller att anläggningsavgift inte tidigare betalats för den fastighetens yta. Va-nämnden har med utgångspunkt i detta att ta ställning till om bolaget ägt debitera tilläggsavgift för tillkommande tomtyta.

Huvudmannen för en allmän va-anläggning får ta ut avgifter av ägarna till anslutna fastigheter för att täcka kostnaden för va-verksamheten. Avgifterna ska

enligt 31 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga efter vad som är skäligt och rättvist. Genom rättspraxis har det klargjorts att med detta avses att fördelningen i princip ska ske efter den huvudsakliga nytta som varje särskild fastighet har av va-anläggningen, med bortseende från huvudmannens faktiska kostnader för att förse fastigheten med vatten och avlopp.

Enligt kommunens va-taxa sker avgiftsfördelningen under hänsynstagande till bl.a. tomtytans storlek. Att bestämma anläggningsavgift efter sådan grund har i rättstillämpningen allmänt godtagits såsom förenligt med principen om avgiftsfördelning efter nytta. I rättsfallet NJA 1985 s 424 prövade Högsta domstolen (HD) frågan om engångsavgift för en fastighet som bildats genom avstyckning från en till den kommunala va-anläggningen redan tidigare ansluten fastighet. I den tillämpliga va-taxan var engångsavgiften uppdelad i dels en grundavgift, dels en avgift för varje byggnad avsedd för bostadsändamål, dels en avgift vars storlek gjorts beroende av den särskilda fastighetens tomtyta. Den aktuella fastigheten hade inte anslutits eller förvärvat bruksrätt till den allmänna va-anläggningen för ändamålet dagvatten (men väl för övriga ändamål). Vattenöverdomstolen (VÖD) hade ansett att kommunen var berättigad att för avstyckningen ta ut så stor del av tomtyteavgiften som avsåg dagvattenändamålet. I den delen kom VÖD:s avgörande inte att överprövas. Efter överklagande från kommunen fastställde HD emellertid VÖD:s dom till den del den innebar att tomtyteavgift inte ska utgå i den mån tomtyfefaktorn kunde anses beaktad redan vid den fördelning av avgiftsskyldigheten som ägde rum i samband med att ursprungsfastigheten anslöts till va-anläggningen. Ovan nämnda principer har bekräftats i andra avgöranden, av bl.a. Va-nämnden (se om detta i Jörgen Qviström, Vattentjänstlagen, En handbok, 2008, s. 183-189).

I förevarande fall är det ostridigt att fastigheten Sikfors 9:19 inte tidigare har varit ansluten till va-anläggningen och inte heller till någon del har belastats med anläggningsavgift för den allmänna vatten- och spillvattenanläggningen. Tomtytefaktor har således inte tidigare beaktats för den tillkommande ytan. Genom fastighetsbildningsåtgärden har yta tillförts fastigheten Sikfors 9:18 vars nytta av tillgång till den allmänna avloppsanläggningen därigenom får anses ha ökat.

Vid nu angivna förhållanden finner Va-nämnden inte skäl att rikta anmärkning mot avgiftsuttaget varför TN och SN inte kan vinna bifall till sin talan.

Beslut den 28 maj 2012, BVa 30
Mål nr Va 43/11